

Constantin Răsvan

PROFESATĂ de un precursor al filosofiei moderne, ideea posibilității omului de a-și depăși propria condiție ne apare în fapt ilustrată de destine care de cele mai multe ori însumează în infinite raporturi bucurii și dureri, lumini și umbre pe ambele planuri, existențial și spiritual. Tot ce putem constata este că tăria morală, voința de a înfrunta furtunile pot deveni în situații limită busola care călăuzește corabia vieții spre țarm, spre finalizarea unui demers creator.

Acesta mi se pare a fi sensul pe care îl concretizează traiectoria străbătută de Constantin Răsvan, încheiată recent, după un greu tribut închinat spre tămăduire lui Asklepios, lăsând în schimb, pe lângă regretul profund din partea celor apropiați, apreciate scrieri literare și cu caracter muzicologic, amintirea unei frumoase colaborări în cadrul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, a unei pasionate activități puse în serviciul răspândirii cunoștințelor despre muzică și muzicieni, ecoul sprijinului acordat reușitei multor manifestări de interes cultural în ansamblu și artistic în mod specific.

Născut la 11 noiembrie 1930 la București, a absolvit aici Liceul Comercial, având printre profesori - la fizică și la chimie - pe Jean-Victor Pandelescu, personalitate care ulterior se va dovedi benefică pentru discipolul său.

Atras din anii de activitate în cadrul redacției revistei "Muzica" de problematica punerii în valoare a patrimoniului muzicologic românesc, apoi de ideea de a participa el însuși la efortul de consemnare a actului de cultură muzicală trăită aievea, Constantin Răsvan s-a dăruit cu energia, talentul scriitoricesc și, mai presus de toate, cu spiritul său ardent lucrului în domeniul de referință. S-a făcut, în vederea împlinirii acestui obiectiv, ucenicul plin de râvnă al respectabilului titular al rubricii dedicate vieții de concert și spectacol din paginile amintitei reviste, criticul Jean-Victor Pandelescu. De la acest rafinat om de cultură, pedagog, pasionat de literatură arte plastice și muzică, prezent timp de peste o jumătate de veac în săli de conferințe și de manifestări artistice, colaborator la ziare și reviste de prestigiu, la Radio, de la Jean-Victor Pandelescu, discipolul său Constantin Răsvan a deprins arta de a relata în mod pertinent faptul de cultură muzicală, de a sesiza ceea ce este esențial, caracteristic în desfășurarea unui eveniment demn de atenție. Atât de aproape a fost Constantin Răsvan de scrisul cronicăresc susținut timp de o viață de către Jean-Victor Pandelescu, încât după dispariția acestuia, discipolul a realizat o ediție critică a unei părți importante din fondul de texte adunate de el cu lăudabilă sârguință.

Dar orizontul de cunoștințe asupra muzicii și muzicienilor, Constantin Răsvan și l-a îmbogățit prin contactul nemijlocit cu compozitorii, muzicologii, interpreții, educatorii, cu factorii de decizie și de activitate cotidiană din instituțiile de concert și spectacol, din școli, din presa scrisă și vorbită, așa cum o impunea specificul muncii de redactor la revista "Muzica" și de angajat în aparatul tehnic și administrativ al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor. Maeștri de renume în mișcarea noastră muzicală, modești dar indispensabili actanți ai fenomenului artei

sonore în multiplele lui forme de desfășurare, de la Ateneul Român până la căminul cultural dintr-un colț de țară, tineri în plină ascensiune a talentului lor au devenit pentru criticul nostru, el însuși în continuu efort de edificare profesională, parteneri de dialog solicitat în scopul aprofundării unor idei, disecării unei realități, formulării unor aprecieri.. În felul acesta, "școala vieții" și în mod specific școala muzicale au fost și au rămas pentru Constantin Răsvan mediul de formare a cunoștințelor, valorificate în scrieri semnate cu continuitate în publicații din București și din alte centre ale țării. Aceste scrieri cuprind prețioase informații, idei, opinii, evocări făcute cu patos ale unor aspecte semnificative ale vieții și creației muzicale românești, ale unor figuri marcante și ale unor momente memorabile din acest domeniu al culturii.

Constantin Răsvan folosește cu iscusință metoda descrierii "la obiect", a dezbaterii de idei, exprimând în contextul unui interviu realizat de el propriile gânduri și trăiri sufletești. Scrierilor cu temă de viață muzicală cuprinse în volumul *Fascinația muzicii* (Editura "Ecran Magazin", Brașov, 1998) li se adaugă aici note documentare și impresii palpitate produse de o călătorie în Lumea Nouă, care este și o lume a muzicii în înțelesul cel mai cuprinzător al termenului. Lectura cărții lui Constantin Răsvan este mai mult decât o delectare, un incitant excurs în ținuturile cu adevărat fermecătoare ale muzicii...

Același autor care trăia pur și simplu pentru a scrie, afiliat la prestigioase organizații de breaslă, distins cu medalii și diplome, după ce publicase în 1996 *Titluri pe verticală* și în 1997 *Retrăire*, pregătea volumul al doilea cu acest din urmă titlu, și, după ce cu decenii în urmă redactase, în colaborare cu compozitorul Anatol Albin, *Metoda de mandolină*, se străduia din răspuțeri să finalizeze monografia *Festivalul internațional al muzicii de cameră de la Brașov*. În speranța că aceste proiecte își vor afla finalizarea prin abnegația soției sale, Aurelia Răsvan, și a tinerilor muzicieni din familie – pianista Dana Protopopescu și instrumentistul Cătălin Răsvan -, aduc un omagiu postum celui pe care timpul l-a răpit prematur și tragic de la masa de lucru.

Dr. Vasile TOMESCU